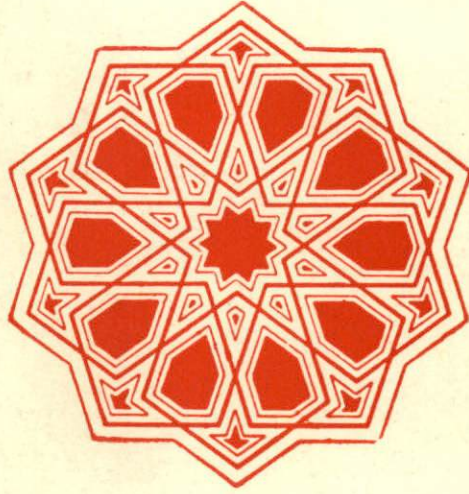

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ TARAFINDAN
YILDA BİR ÇIKARILIR

1960

TÜRK TARİH KURUMU BASIMEVİ—ANKARA

1961

Sükrü Poloy Bağrı

Yıl: 1960

Cilt: VIII

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ TARAFINDAN
YILDA BİR ÇIKARILIR

1960

TÜRK TARİH KURUMU BASİMEVİ—ANKARA

1961

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u> <u>No.</u>
Ord. Prof. Hilmi Ziya ÜLKEN : <i>Türkiyede Batılama Hareketi</i>	1
Ord. Prof. Hilmi Ziya ÜLKEN : <i>L'Occidentalisme En Turquie</i>	9
Prof. Dr. Kâmiran BİRAND : <i>Din Kavramının İncelenmesi Hakkında</i>	15
Prof. Dr. Neşet ÇAĞATAY : <i>Hız. Muhammedin Soyu, Çocukluğu ve Gençliği</i>	19
Doç. Dr. Cavit SUNAR : <i>Bergson'da Zekâ Ve Sezgi (Intuition)</i>	39
Doç. Dr. Mehmet TAPLAMA- CIOĞLU : <i>Din Sosyolojisinin Yeri Ve Tartışma Konusu</i> <i>Olan Mes'eleleri</i>	45
Doç. Dr. Hüseyin YURDAYDIN : <i>Din Fenomenolojisi</i>	51
Doç. Dr. Hüseyin YURDAYDIN : <i>Tabib Ramazân'ın Yeni Bir Eseri</i>	55
Şükrü AKKAYA : <i>Din Buhranı Ve "İslâm Fikir Dünyası" Adlı</i> <i>Bir Eser</i>	61
Nafiz DANIŞMAN : <i>İslâmî Mücadelenin İç Şekli</i>	71
Osman KESKİOĞLU : <i>Kur'an Tercümesi Hakkında İki Fakih'in Yaz-</i> <i>dıkları</i>	89
Neda ARMANER : <i>Din Eğitim Ve Öğretimi Üzerinde Didaktik</i> <i>Araştırmalar</i>	95
Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU : <i>İslâm'da Tasavvuf</i>	99
Dr. Hikmet TANYU : <i>Türkiye'de Dinler Tarihi'nin Tarihçesi</i>	109
Dr. Bahriye ÜÇOK : <i>Delhi Müslüman - Türk Sultanlığının Kuru-</i> <i>luşu Ve Sultan Raziye'nin Saltanatı</i>	125
Farid JABRE : <i>Plotin'in Vecd'i Ve Gazzalî'nin Fenâ'sı.</i> <i>Çeviren : İbrahim Agâh Çubukçu</i>	135
Taha HÜSEYİN : <i>Kuran'ı Kerimde Üçüncü Şahıs Zamirinin İşa-</i> <i>ret Zamiri olarak Kullanılışı.</i> <i>Çeviren : Mehmed Hatiboğlu</i>	149
Dr. Talât KOÇYİĞİT : <i>Ebu'l-Hasan El-Eş'arî Ve Bir Risalesi</i>	165
<i>Kitap Tenkitleri :</i>	
Osman KESKİOĞLU : <i>Gelibolulu Mustafa Âli, Mevâ'idü'n - Nefais</i> <i>fi Kavâ'idü'l-Mecalis</i>	175
Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU : <i>Dr. Farid Jabre, La Nation De La Ma'rifa</i> <i>Chez Ghazali</i>	177
Prof. Dr. Tahsin BANGUOĞLU : <i>Arapça Metinlerin Transkripsiyonu Üzerine</i> ...	179

ARAPÇA METİNLERİN TRANSKRİPSİYONU ÜZERİNE

TAHSİN BANGUOĞLU

Arap harfleriyle yazılmış Türkçe eski metinlerin yeni yazıya çevrilmesi için henüz bir sistem meydana getirilememiştir. Hangi devre ait olurlarsa olsunlar bunları biz hemen daima modernleştirerek okuyoruz ve gelişigüzel Lâtin harflerine çeviriyoruz.

Bu metinler içinde geçen Arapça ibareleri de Türklerce âdet olan okuyuşa göre ve yalnız Türk harfleri ve işaretleriyle yazıyoruz. Bugünkü yazılarımız içinde Arapçadan iktibas ettiğimiz metinleri ve meşhur sözleri bile — Arap harfleri kullanmadığımız zaman — aynı tarzda çevirmekte mahzur görmüyoruz. Bu suretle Arapçayı okumadaki teklifsizliğimizi yazmaya da intikal ettirmiş oluyoruz. Halbuki bu şekilde bunları okuyup anlamak ve asıllarının ne olduğunu kestirmek mümkün değildir, meğer ki bizce bilinen sözler olsunlar: “*El emrû fevkal edep*”, “*İzâ câel kazâ, anyel basar*” gibi.

Lâtin harflerini kullanan milletler Arapça için yeterli bir transkripsiyon sistemini hemen umumi olarak kabul etmişlerdir. Bizim de bu milletlerarası sistemi kullanmamız doğru ve tabîî olurdu. Ancak, bizde başka bir sesi karşılayan birkaç harfi değiştirmek düşünülebilirdi. Gerçekten bu sistem İslâm Ansiklopedisinin Türkçeye tercümesinde uygulanmıştır. Fakat yayımlarımızda umumi olarak yer bulmamıştır. Oysa ki biz yalnız bazı ilmî yayımlar için değil, Kur'an'ın ve her türlü Arapça dinî metinlerin yeni harflerimizle yazılması için bu transkripsiyon sistemine muhtacız.

Batıda şimdiye kadar az çok farklı şekiller kullanılmıştır. Son olarak Brockelmann¹ bu sistemi geliştirmiştir. Biz onun harflerini ve kurallarını esas olarak almak istiyoruz. Yalnız burada C ve Ş harflerini Türk alfabesinden almayı tercih ediyor, q harfini kullanmıyor ve bazı küçük değişiklikler yapıyoruz:

ا	ʾ, ā	ر	r	غ	ğ
ب	b	ز	z	ف	f
ت	t	س	s	ق	q
ث	ṭ	ش	ş	ك	k
ج	c	ص	ş	ل	l
ح	ḥ	ض	d	م	m
خ	ḫ	ط	t	ن	n
د	d	ظ	z	و	w, ū
ذ	ḏ	ع	ʿ	ه	h
				ی	y, ī

1. Harekelerden üstün a, esre i, ötrü u harfleriyle karşılanmıştır: **كُتِبَ** = *kutiba* gibi.

2. Konson olarak ا (hemze) önseste gösterilmez: **أَمْرٌ** = *amr* gibi. İç ve sonseste ʾ ile karşılanır: **مَأْمُورٌ** = *ma'mūr*, **أُمَرَاءُ** = *umarā'* gibi.

1 Brockelmann, C., Geschichte der Arabischen Litteratur, Leiden 1942, C. III, S. XI.

3. و ile ی bir kısa geniş vokalden sonra da w ve y harfleriyle gösterilir: اَوْ = aw, آى = ay gibi (Brockelmann: au, ai).

4. Harfi ta'rif isme tire ile bağlanır ve lām'ın benzeşmesi gösterilir: الْقَمَرُ = al-ķamar, fakat الشَّمْسُ = aş-şams, النَّجْمُ = an-nacm gibi.

5. Dişilik ekinin son h sesi gösterilmez: نَدِيمَةٌ = Nadîma gibi. Fakat -at isim eki -ah şeklinde verilir: صَدَاقَةٌ = şadâķah gibi.

6. İzafet halinde özlük adlar birlikte yazılır: صلاح الدين = Şalâhuddîn, سيف الدولة = Sayfuddawlah gibi.

Dergimizde bundan böyle Arapça metin ve ibareler —Arap harfleriyle yazılmadıkça— yukarıdaki transkripsiyon sistemine göre çevrilecektir.

